

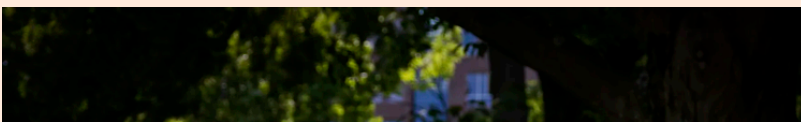
Interview • 10:50

'Internationale studenten zijn geen melkkoe'

Ardi Vleugels

Rector magnificus Arthur Mol van Wageningen University bestrijdt het beeld dat zijn instelling flink verdient aan de grote stroom buitenlandse studenten. De Haagse wens om die in goede banen te leiden, kan volgens hem Nederland duur komen te staan. 'Je moet het niet landelijk willen sturen.'

Als rector magnificus van de 'internationale universiteit' Wageningen kijkt Arthur Mol met zorg naar kabinetsplannen om internationalisering te beperken. Foto: Ramon van Flymen

In de grote hal van het Atlas-gebouw op de campus in Wageningen is net een delegatie Chinezen neergestreken. Een beetje ongemakkelijk worden er in het Engels vriendelijkheden en cadeautjes uitgewisseld tussen de delegatieleden en stikstofprofessor Wim de Vries.

Het blijkt een bezoek van vertegenwoordigers van Zhejiang University. Ieder jaar komen tientallen internationale delegaties naar Wageningen op zoek naar samenwerking, omdat de instelling bekendstaat als een van de beste

landbouwuniversiteiten ter wereld.

Wageningen is van oudsher een internationale universiteit, ooit opgericht voor landbouw in de toenmalige koloniën. 'Van de eerste cohort studenten in 1918 kwam 30% niet uit Nederland. We waren de eerste universiteit met Engelstalig onderwijs', zegt Mol.

Maatwerk

Op dit moment heeft de WUR ruim 13.000 studenten uit 113 landen. Mol: 'En we werken in meer dan honderd landen samen. Wij hebben een internationaal profiel. Daarmee nemen we ook het bedrijfsleven mee over de grens.'

Dus als het kabinet spreekt over het beteugelen van internationalisering, schuiven ze in Wageningen al snel ongemakkelijk op hun toeschouwersbankje. Voorál als een minister aankondigt, zoals Dijkgraaf in april deed, dat hij plannen maakt voor landelijke regie op internationale studentenstromen. 'Iedere universiteit is anders, je moet dat niet landelijk willen sturen', waarschuwt Mol.

Een vrees die in meer steden buiten de randstad klinkt. In Limburg waarschuwen de Brightlands-innovatiecampussen dat een beperking van internationale studenten 'een dreigende ramp' is voor de regio. De campussen zijn opgericht door de provincie Limburg en de Universiteit Maastricht om kennis en bedrijvigheid samen te brengen. 'Het zou de aantrekkingskracht als vestigingsplaats voor bedrijven drastisch verkleinen. En het zou leiden tot het stopzetten van opleidingen', aldus de ceo's.

Universiteiten konden de snelle groei van internationale studenten zelf onvoldoende beteugelen, bleek de afgelopen jaren. Meerdere universiteiten zeiden bijna te bezwijken onder de druk. Ook krijgen studenten in bijvoorbeeld Amsterdam simpelweg geen woonruimte meer. Universiteiten vroegen onderwijsminister Robbert Dijkgraaf (D66) om instrumenten om de groei in goede banen te leiden, bijvoorbeeld door specifieke studentengroepen nog maar beperkt toe te laten tot bepaalde opleidingen.

Lucratieve studenten?

De minister is op zijn beurt kritisch op de financiële prikkel. Internationale studenten leveren universiteiten veel geld op. Maar Mol herkent dat niet. 'Internationale studenten zijn geen melkkoe', reageert hij. Die betalen Wageningen per jaar €17,2 mln om daar te studeren, slechts 3,5% van de totale omzet, rekent hij voor. En 30% van de €36 mln aan totale inkomsten van de universiteit komt uit internationaal onderzoek.

De kostprijs van een studie is een kleine €20.000. Studenten van buiten de Europese Unie (EU) betalen dat bedrag vrijwel volledig, en zelf. Studenten binnen de EU betalen hetzelfde als Nederlandse studenten, zo'n €2200. 'Voor hen krijgen we via het ministerie zo'n €11.000 per student', aldus Mol. 'Plus algemene potjes, voor bijvoorbeeld bibliotheken. Alles bij elkaar komt dat ook neer op de kostprijs.'

Zijn conclusie: 'We verdienen niet aan internationale studenten.' Maar die 'prikkel' kan

er wel zijn voor universiteiten die willen groeien, want voor hen is internationaal werven interessant. Mol: 'Wij hebben geen groeiambitie, geen kamernood en verdringing van Nederlandse studenten vanwege een tekort aan plekken speelt hier ook niet.'

Dat is precies zijn punt: geen enkele universiteit is hetzelfde en generiek beleid doet meer kwaad dan goed. 'Ik ben bang dat het kabinet bijvoorbeeld zegt: alle opleidingen in principe in het Nederlands. Dat zou rampzalig zijn.' Wageningen trekt nu graag masterstudenten aan, iets wat dan ingewikkelder wordt. 'Juist die groep is lucratief voor Nederland. Zij hebben 21 jaar lang elders onderwijs gehad, en komen de laatste twee jaar hier, waarna ze snel de arbeidsmarkt opkomen.'

Mol wijst op het wereldwijde netwerk van 12.000 alumni. 'Die zitten in bedrijven, ambassades. Dat netwerk moeten we sterk houden want dat werkt voor heel Nederland.' Op de campus bij Wageningen zitten allerlei bedrijven. 'We zijn de Food Valley, de Silicon Valley van voedsel en landbouw', zegt Mol. Zo heeft Unilever hier zijn R&D-hoofdkantoor. 'Die komen voor kennis, maar óók voor het scouten van internationaal talent. Als studenten hier minder Engelstalige masters kunnen volgen, maakt dat ons voor bedrijven meteen minder interessant.'

China

Sommige internationale studenten zijn een toenemend spionagegevaar, waarschuwen inlichtingendiensten. In Wageningen komen de meesten — naast Italië en Duitsland — uit China,

een van de landen die als risicovol wordt genoemd. Het kabinet werkt aan een lijst met onderzoeksonderwerpen waarvan studenten uit risicovolle landen kunnen worden uitgesloten, dan wel aan een screening kunnen worden onderworpen.

Mol: 'Wij willen blijven samenwerken met universiteiten waar topkennis zit, en die zitten nou eenmaal niet alleen in Europa. China is een enorm landbouwland met veel talent.' Bovendien, zegt hij: 'Vrijwel alles wat wij doen, is openbaar. Er valt niet veel te halen.'

In het buitenland zijn er signalen dat studenten met een Chinese studiebeurs onder druk staan om in het belang van hun thuisland te handelen, op straffe van bijvoorbeeld geldsommen.

Dijkgraaf onderzoekt of dit in Nederland speelt.

Mol krijgt die signalen niet. Regelmatig spreekt de rector met veiligheidsdiensten, 'en die denken genuanceerd': 'Die snappen dat wij op het gebied van voedsel en landbouw een mondiale opdracht hebben. Het is de Tweede Kamer die steeds minder genuanceerd kijkt.'

Buitenlandse studenten goed voor 40% van de instroom

Ongeveer 115.000 studenten volgden vorig jaar een studie in het hoger onderwijs en dat aantal groeit ieder jaar. Zij gaan vooral graag naar de Nederlandse universiteiten: daar vormden ze vorig jaar 40% van de totale studenteninstroom. Het gaat om studenten uit Europa, maar ook over studenten uit niet-Europese landen. Het kabinet verwacht dat de groei verder toeneemt komend jaar, ook door de herinvoering van de basisbeurs.

Die toename heeft positieve effecten, zoals een netto-opbrengst voor de rijksbegroting, zo berekende het Centraal Planbureau. Een deel blijft namelijk in Nederland werken en betaalt hier belasting. Internationalisering is volgens het kabinet ook van belang voor de wetenschap, omdat andere landen specifieke kennis en middelen hebben die de Nederlandse wetenschappers verder helpen.

Het kabinet wil de voordelen behouden, maar voorkomen dat internationale studenten de Nederlandse student verdringen of studies te veel 'verengelsen'. Ook moeten studenten van buiten de EU achter in de rij komen bij beperkte capaciteit. De regeringsplannen daarvoor worden nu uitgewerkt. Op 15 juni worden de contouren daarvan besproken in een commissievergadering.

Lees ook

Minister Dijkgraaf wil grip op ongebreidelde instroom buitenlandse studenten

Doe dit artikel cadeau

U kunt dit artikel cadeau doen aan iemand

zonder FDMG-account.

Laatste nieuws

11:48

De digitale euro: weinig fans, felle tegenstanders

11:12

ACM geeft groen licht voor overname Aegon Nederland door ASR

11:00

Accountants en fraude, de politiek is aan zet

10:50

Rector magnificus Wageningen: 'Internationale studenten zijn geen melkkoe'

10:15

De kleine lettertjes

Lees al het laatste nieuws

Meer samenleving

2 min leestijd • [Column](#)

De kleine lettertjes

10 min leestijd

De vertragende nacht

4 min leestijd • [Werk & geld](#)

**Zo ga je om met
loopbaanschokken**

2 min leestijd • [Huis te koop](#)

**Een villa met zwembad in
Dinteloord**

